

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 33706**Nom:** Educació secundària i permanent**Cicle:** Grau**Crèdits ECTS:** 4,5**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1307 - Grau Pedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1307 - Grau Pedagogia	Didáctica II	OPTATIVA

COORDINACIÓ

GARCIA RUBIO JUAN

RESUM

La progressiva extensió de l'escolaritat, pròpia de la segona meitat del segle passat, va portar a la reorganització de l'ensenyament secundari i fins i tot a la generalització i obligatorietat de part d'ella, si bé amb polítiques educatives i curriculars diverses. Aquests canvis són conseqüència de múltiples factors econòmics, socials i culturals i no estan exempts de incoherències i problemes en la seua planificació, implantació i desenvolupament. La tensió fonamental que es manifesta en aquestes polítiques és la relacionada amb el caràcter segregador o integrador que ha d'assumir, en especial, aquesta etapa del sistema educatiu, convertida en la pedra angular de les trajectòries posteriors dels subjectes escolaritzats en ella. D'altra banda, la massificació de l'educació secundària accentua, en les societats contemporànies, la crisi del programa institucional amb el que va ser concebuda aquesta etapa. Això, a la seua vegada, repercuteix en la naturalesa i sentit del treball del professorat i en el significat i utilitat de les activitats escolars dels estudiants. Allò que es pretén en aquesta matèria és treballar sobre aquests problemes, analitzant la seua complexa naturalesa i les alternatives estratègiques per a la seua resolució. Amb aquest fi, utilitzarem textos de referència i exercicis sobre casos i situacions concretes dels centres escolars, així com informes i documents de diferents agències, institucions i organitzacions. D'altra banda, l'educació es contempla com un procés que es produeix al llarg de la vida, i en aquest sentit analitzarem i aprofundirem en la conceptualització de l'educació permanent, de la qual l'educació per a adults és únicament una part d'aquesta.

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1307 - Grau Pedagogia

Que els estudiants adquirisquen compromís amb la identitat, desenrotllament i ètica professional

Que els estudiants compreguen els referents teòrics que constituïxen al ser humà com a protagonista de l'educació.

Que els estudiants sàpien elaborar instruments per a l'arregleplega i anàlisi d'informació educativa.

Que els estudiants siguen capaços de desenrotllar un aprenentatge autònom al llarg de la vida.

Que els estudiants siguen capaços de diagnosticar necessitats, situacions complexes i possibilitats de les persones per a fonamentar les accions educatives.

Que els estudiants siguen capaços de dissenyar plans, programes, projectes accions i recursos educatius en diferents contextos.

Que els estudiants tinguen la capacitat per a realitzar investigacions educatives en diferents contextos.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Configuració socio-històrica de l'ensenyament secundari

Auge i decadència de les reformes comprensives. El cas singular del sistema educatiu espanyol. Determinacions internacionals de l'educació secundària.

Nota: Els programes de les professores i els professors estan disponibles en:

<http://www.uv.es/didorg/guiesdocents/>

2. Estudiants i professorat de Secundària

Crisi de legitimitat de l'escola secundària. Diversitat, heterogeneïtat i desigualtat.

Formació inicial i desenvolupament professional del professorat. Constitució i crisi en les identitats professionals.

3. La configuració del curriculum en secundària

Política curricular de les últimes reformes (LOGSE, LOCE, LOE, LOMCE, LOMLOE). El desenvolupament curricular en els centres.

4. Organització de les institucions d'ensenyament secundari

Reestructuració escolar i autonomia. Regulacions de l'organització dels centres de Secundària. Concepcions del paper del Psicopedagog/a.

5. L'educació permanent

Concepcions i supostos bàsics de l'educació permanent. De la funció compensatòria a la formació per a l'adquisició de competències laborals. Projectes educatius per a la ciutadania.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00

Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	20,00
Preparació de classes	7,50
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	10,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Les classes seran teòrico-pràctiques. Els temes es desenvoluparan fonamentalment a través de la lectura d'articles acadèmics, complementant aquesta modalitat d'ensenyament amb altres activitats concordes amb els temes tractats (comentaris de text, exercicis grupals, dinàmiques de grup que ajudin a consolidar els diferents coneixements teòrics impartits en els temaris, etc.).

Nota: Els programes de les professores i els professors estan disponibles en:

<http://www.uv.es/didorg/guiesdocents/>

esdocents/

AVALUACIÓ

Es proposa la possible realització d'una prova sobre qüestions fonamentals de la matèria, així com la realització d'una sèrie d'activitats individuals i grupals. A més dels controls establits de manera continuada, es consideraran les produccions o treballs realitzats, la qualitat de les respostes en diferents proves, l'assistència i participació en activitats pràctiques, tallers i seminaris, realització de treballs individuals o en grup. La ponderació que s'atorgarà a cadascun dels aspectes per a determinar la qualificació s'establirà d'acord amb la rellevància de les activitats i treballs desenvolupats en cada cas.

Sistema d'avaluació	Ponderació mínima	Ponderació màxima
Examen	0	100
Portafoli	0	100

Normativa de la Universitat de València sobre actuacions fraudulentas i ús de la intel·ligència artificial

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la Universitat de València (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentas (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa la intel·ligència artificial), que no haja sigut prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a la confecció de materials d'avaluació, implicarà que aquests no es consideren d'autoria pròpia i seran tractats segons la normativa vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la Universitat de València (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- DARLING-HAMMOND, L.: El derecho de aprender. Crear buenas escuelas para todos Barcelona: Ariel, 2001. (pp. 411-419).
- APPS, J. y ABREU, S.: Problemas de la educación permanente. Barcelona: Ed. Paidós, 2007 (1ª ed., 9ª imp.)
- BROCKBANK, A. y MCGILL, I.: Aprendizaje reflexivo en la educación superior. Madrid: Morata, 2008 (1ª ed., 2ª imp.)
- CASTELLÓ, R. i APARICIO, P.: Diagnosi i implementació de plans territorials d'educació permanent. Xàtiva: Edicions del CREC, 2007
- DUBET, F.: La escuela de las oportunidades. Barcelona: Ed. Gedisa, 2006
- FEITO, R. (Coord.): Sociología de la Educación Secundaria. Barcelona: Ed. Graó, 2010

- FERNANDEZ ENGUITA, M.: Integrar o segregar: la escuela secundaria en los países industrializados. Barcelona: Laia, 1986
- FERNANDEZ ENGUITA, M.: Sociología de las instituciones de educación secundaria. Barcelona: ICE Horsori, 1997
- FERNANDEZ SIERRA, J.: El trabajo docente y psicopedagógico en educación secundaria. Málaga: Aljibe, 1995
- FERNANDEZ SIERRA, J.: Acción psicopedagógica en educación secundaria: reorientando la orientación. Málaga: Aljibe, 1999
- GIMENO SACRISTAN, J. (comp.): Educar por competencias, ¿qué hay de nuevo? Madrid: Morata, 2008 (Archivo de Internet, 2009)
- HARGREAVES, A.; EARL, L.; y RYAN, J.: Una educación para el cambio: reinventarla educación de los adolescentes. Barcelona: Octaedro, 2008
- HARGREAVES, A.: Enseñar en la sociedad del conocimiento. Barcelona: Octaedro, 2003
- GELPI, E.: Educación permanente. Xàtiva: Edicions del CREC, 2005
- OBIOLS, G. y DI SEGNI DE OBIOLS, S.: Adolescencia, posmodernidad y escuela secundaria. La crisis de la enseñanza media. Buenos Aires: Kapelusz, 1992
- PUELLES, M. de (Dir.): Política, legislación e instituciones en la educación secundaria Barcelona: ICE Horsori, 1996
- REQUEJO, A.: Educación permanente y educación de adultos: intervención socio- educativa en la edad adulta. Barcelona: Editorial Ariel, 2003
- VARELA, J.: Las reformas educativas a debate (1982-2006). Madrid: Morata, 2008
- VIÑAO, A.: Sistemas educativos, culturas escolares y reformas. Madrid: Morata, 2006 (1ªe., 2ªimp.)
- APARICIO, P. [et al.]: Educació permanent, globalització i moviments socials. Xàtiva: Edicions del CREC, 2008

- ESCUDERO, J. M. (2009). Fracaso escolar y exclusión educativa. Editorial Profesorado, Revista de Currículum y Formación de Profesorado, 13 (3), pp. 3-9.
- FERNÁNDEZ ENGUITA, M., MENA, M. y RIVIERE, J. (2010) Fracaso y Abandono escolar en España. La Caixa. Colección Estudios Sociales nº 29
- GELPI, E.: Educación permanente. Xàtiva: Edicions del CREC, 2005
- GIMENO SACRISTAN, J. (2000). La educación obligatoria: su sentido educativo y social. Madrid: Morata.
- MARTÍNEZ GARCÍA, J. S. (2009). Fracaso escolar, PISA y la difícil ESO. Revista de la Asociación de Sociología de la Educación, vol. 2, nº 1, pp. 56-85.